

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การตรวจราชการเป็นกลไกและเครื่องมือสำคัญของรัฐในการตรวจสอบความสำเร็จในการดำเนินงานตามนโยบายแห่งรัฐ เป็นการสนับสนุนให้การบริหารราชการแผ่นดิน และการพัฒนาประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการตรวจติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐด้านนโยบายและแผนงานที่สำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (มาตรา 31) กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท กำหนดนโยบาย รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 มาตรา 20 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีผู้ตรวจราชการของกระทรวงเพื่อทำหน้าที่ในการตรวจราชการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตามและประเมินผลระดับนโยบาย เพื่อนิเทศให้คำปรึกษาและแนะนำเพื่อการปรับปรุงพัฒนา ประกอบกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา พ.ศ. 2560 ข้อ 8 กำหนดให้การตรวจราชการ การติดตาม ประเมินผลและนิเทศการศึกษาระดับกระทรวงเป็นการตรวจราชการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตามและประเมินผลระดับนโยบาย เพื่อนิเทศให้คำปรึกษา และแนะนำเพื่อการปรับปรุงพัฒนาเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้สอดส่องดูแลแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และข้อ 11 ให้ผู้ช่วยผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำและประสานแผนปฏิบัติการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการประจำปี ร่วมกับสำนักงานศึกษาธิการภาคและหน่วยงานสนับสนุนการตรวจราชการในระดับเขตตรวจราชการ และตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 19/2560 เรื่องการปฏิรูปการศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อ 5 (4) ให้สำนักงานศึกษาธิการภาคเป็นหน่วยสนับสนุนการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ และกระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. 20/2564 เรื่อง นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2564 โดยมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการตรวจราชการตามนโยบายการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

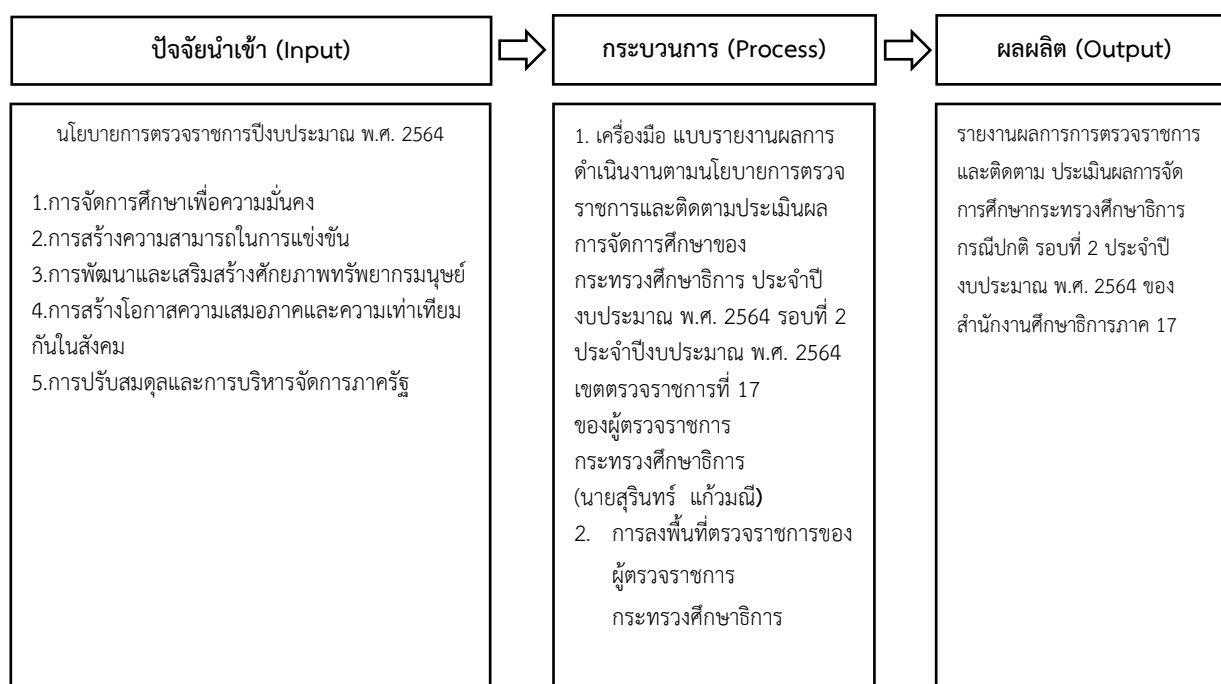
สำนักงานศึกษาธิการภาค 17 เป็นหน่วยสนับสนุนและประสานการตรวจราชการระดับภาค ตั้งอยู่ที่จังหวัดพิษณุโลก รับผิดชอบการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ ทำหน้าที่ขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาค และจังหวัดโดยการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบร่วมมือและบูรณาการกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ตามคำสั่ง

หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ 19/2560 ลงวันที่ 3 เมษายน 2560 เรื่อง การปฏิรูป การศึกษาในภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การสนับสนุนการตรวจราชการ และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบายและยุทธศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อสนับสนุนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ และเป็นมาตรการสำคัญในการตรวจและติดตามการดำเนินงานของหน่วยงาน การศึกษาและสถานศึกษาที่นำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งเป็นการ ดำเนินการในฐานะผู้สอดส่อง ดูแล แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีช่วยว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ และผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ จึงจัดทำรายงานการตรวจ ราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการกรณีปกติ รอบที่ 2 ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2564 ของสำนักงานศึกษาธิการภาค 17

วัตถุประสงค์ของการตรวจราชการและติดตามประเมินผล

1. เพื่อทราบผลการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของ หน่วยงาน/ สถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (กรณีปกติ) รอบที่ 2 เขตตรวจราชการ ที่ 17
2. เพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเชิงนโยบายของ หน่วยงาน/สถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 (กรณีปกติ) รอบที่ 2 เขตตรวจราชการที่ 17

กรอบแนวคิดของการตรวจราชการและติดตามประเมินผล

ขอบเขตของการตรวจราชการและติดตามประเมินผล

ขอบเขตด้านพื้นที่และหน่วยรับตรวจ

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการภาครับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่ (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 22 มีนาคม 2559 เรื่อง จัดตั้งสำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ) โดยสำนักงานศึกษาธิการภาค 17 รับผิดชอบดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์

2. ขอบเขตของการตรวจราชการและติดตามประเมินผล

1. ขอบเขตด้านพื้นที่ ได้แก่ พื้นที่รับผิดชอบของเขตตรวจราชการที่ 17 ประกอบด้วย จังหวัดตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย และอุตรดิตถ์

2. ขอบเขตของหน่วยรับตรวจ ได้แก่ หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตตรวจราชการที่ 17

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่ นโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยมอบหมายให้ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ตรวจราชการตามนโยบายการตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 จำนวน 5 ด้าน ดังนี้

นโยบายที่ 1 ด้านความมั่นคง

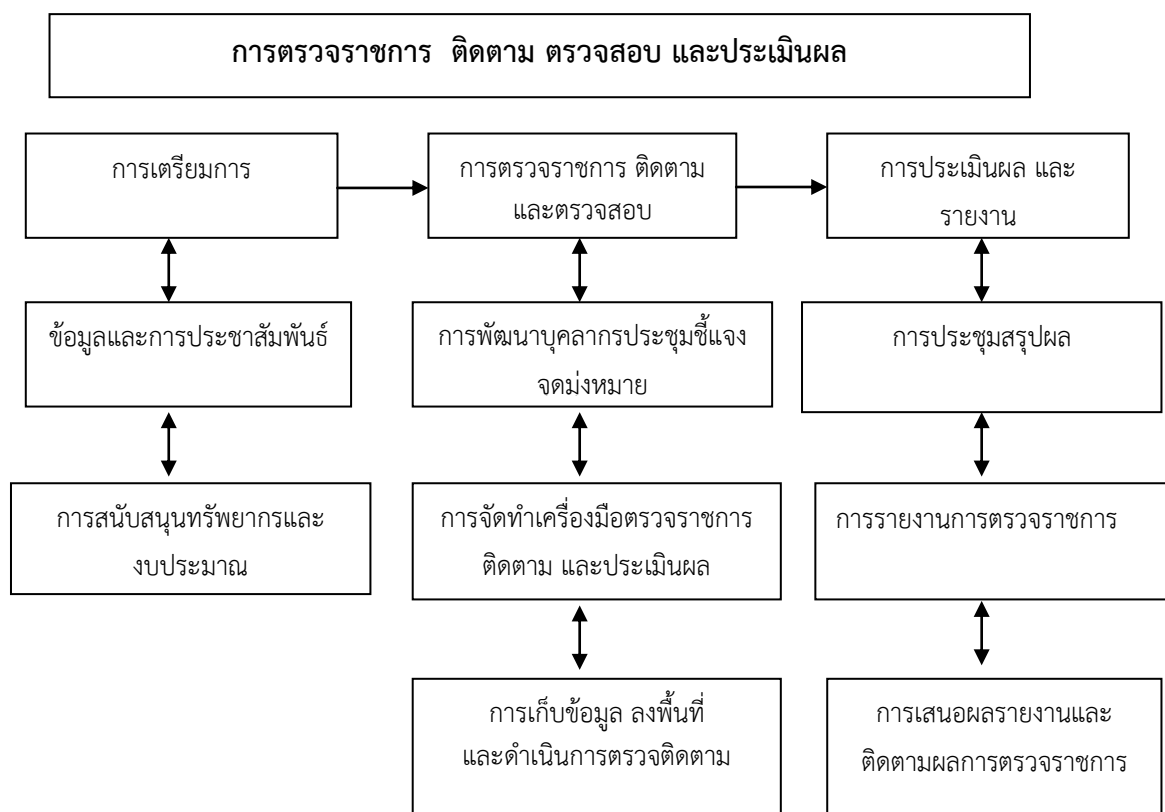
นโยบายที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

นโยบายที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

นโยบายที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

นโยบายที่ 5 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ผัง/กรอบความคิดในการตรวจราชการ

นิยามศัพท์

การตรวจราชการ และติดตามประเมินผล หมายถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานตามระบบงาน และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผล เพื่อบ่งชี้ให้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรคจากการดำเนินงานตามนโยบายการตรวจราชการ

หน่วยรับตรวจราชการ หมายถึง หน่วยงานการศึกษา และสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการประกอบด้วยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา สำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดและสำนักงานบริหารการศึกษพิเศษ ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศึกษาธิการภาค 17

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หน่วยงานการศึกษาและสถานศึกษา ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 17 สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบาย

2. ผลการดำเนินงาน ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการติดตาม ตรวจสอบและ ประเมินผลการจัดการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 17 สามารถเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับนำไปปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามนโยบาย แห่งรัฐและกระทรวงศึกษาธิการ